

แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมาย

- ❖ แนวปฏิบัติในการจับหรือค้น
- ❖ มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ
- ❖ แนวปฏิบัติในการใช้ดุลยพินิจไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา
- ❖ แนวปฏิบัติในการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน
- ❖ สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สถานีตำรวจนครบาลชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

แนวปฏิบัติในการค้น

การค้นต้องมีหมายศาลก่อนการค้นต้องอ่านและแสดงหมายค้น

โดยมีข้อยกเว้น 6 ประการดังนี้

- 1

เมื่อมีเหตุร้ายหรือเสียงร้องให้ช่วย
- 2

เมื่อพบการกระทำความผิดซึ่งหน้า
- 3

เมื่อมีผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าหลบหนีหรือซ่อนตัว
- 4

เมื่อมีพยานหลักฐานว่ามีสิ่งของผิดกฎหมายหรือได้มาด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย
- 5

เมื่อผู้ที่จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน
- 6

ห้ามมิให้ค้นในที่สาธารณะเว้นแต่มีเหตุสงสัยว่ามีสิ่งของเพื่อใช้กระทำความผิดหรือได้มาโดยผิดกฎหมาย

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

**การจับต้องมีหมายจับ
แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบ
และอ่านให้ฟัง**

โดยมีข้อยกเว้น 4 ประการ
ดังนี้

1

กระทำความผิดซึ่งหน้า

พบการกระทำความผิดซึ่งหน้า เห็นผู้นั้น
กำลังกระทำความผิด

2

พบผู้ต้องสงสัยว่าจะกระทำความผิด

พบบุคคลควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้ายแก่บุคคล
หรือทรัพย์สินผู้อื่น ซึ่งมีอาวุธ/เครื่องมือ

3

**บุคคลจะหลบหนี ยุ่งเหยิง
พยานหลักฐาน มีความจำเป็น
เร่งด่วนออกหมายจับไม่ทัน**

4

**จับบุคคลที่จะหนีหรือหลบหนี
ระหว่างได้รับการประกันตัว**

แนวปฏิบัติในการใช้ดุลยพินิจไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา

03

การใช้ดุลยพินิจ ไม่รับคำร้องทุกข์ ในคดีอาญา

ของพนักงานสอบสวน

1

เป็นเรื่องทางแพ่ง

พนักงานสอบสวนลงบันทึกประจำวัน
และชี้แจงหลักกฎหมายให้ทราบ

2

แจ้งความเป็นหลักฐาน

ผู้แจ้งไม่มีความประสงค์
จะดำเนินคดีอาญา

3

ไม่ลงลายมือชื่อ

ถือว่าไม่ได้ร้องทุกข์ตามระเบียบ

4

บัตรสนเท่ห์

ผู้กล่าวโทษไม่แจ้งว่าเป็นผู้ใด
หรือใช้นามแฝง

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

03

มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

การปฏิบัติของพนักงานสอบสวน

1. รับคำร้องทุกข์

บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในสารบบการดำเนินคดีและลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วรีบดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

2. การสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน

ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 8 รวมทั้งระเบียบและคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้องการสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดการปฏิบัติการรวบรวมพยานหลักฐานให้ระบุนามได้มาของพยานหลักฐาน และการดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษทราบตามกำหนดระยะเวลา

3. ทำความเห็นทางคดี

พนักงานสอบสวนผู้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเป็นผู้ลงนามมีความเห็นทางคดี จากนั้นจึงเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังหัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี เพื่อพิจารณามีความเห็นทางคดีตามลำดับ โดยให้หัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดีมีความเห็นทางคดีเป็นของตนเอง

03

มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

พนักงานสอบสวน ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งระเบียบคำสั่ง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติบนหลักของการอำนวยความสะดวกทางอาญา ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความรวดเร็วรอบคอบต่อเนื่องเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ แต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการแทรกแซงการดำเนินงานของพนักงานสอบสวน คำสั่งดังกล่าวกำหนดวิธีการปฏิบัติในการดำเนินงานของพนักงานสอบสวนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ก่อนรับคำร้องทุกข์ การรับคำร้องทุกข์ การสอบสวนถามปากคำ และบันทึกคำให้การของผู้กล่าวหาผู้ต้องหาพยานการแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ทราบการสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดการรวบรวมพยานหลักฐานให้ระบุถึงการได้มาของพยานหลักฐาน และการดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ๆ การทำสำนวนการสอบสวน การทำความเห็นทางคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวน ผู้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นผู้ลงนามมีความเห็นทางคดี จากนั้นจึงเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังหัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี เพื่อพิจารณา มีความเห็นทางคดีตามลำดับ โดยให้หัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี มีความเห็นทางคดีเป็นของตนเอง

กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

สอบปากคำผู้กล่าวหาต้องสอบสวนให้ปรากฏ

สอบปากคำผู้ต้องหา

1 หากไม่มีหลักฐานตามสมควร
ว่าผู้ต้องหาคะทำความผิด
ให้แจ้งเพียงว่าถูกกล่าวหาอย่างไร
โดยไม่ต้องแจ้งข้อกล่าวหา

2

หากมีพยานหลักฐานตามสมควร
ว่าผู้ต้องหาคะทำความผิด
ให้แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมแจ้งสิทธิว่า
ผู้ต้องหาจะมีสิทธิให้การหรือไม่ก็ได้
และมีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ตนไว้วางใจเข้าฟัง
การสอบปากคำตนได้

3

กรณีผู้ต้องหาให้ปากคำ
แล้วไม่ยอมลงลายมือชื่อ
ให้พนักงานสอบสวนหมายเหตุไว้

4

คดีอัตราโทษประหารชีวิต
ก่อนเริ่มถามปากคำต้องถามว่าผู้ต้องหา
มีทนายความหรือไม่
หากไม่มีต้องจัดหาให้

๐3

สอบปากคำพยาน

1

- สอบปากคำให้เห็นว่าพยานมีความเกี่ยวข้องกับคดีนี้อย่างไร เป็นประจักษ์พยานหรือพยานแวดล้อม

2

- กรณีพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยได้ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาล่ามแปลในการสอบปากคำ

3

- พยานผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้รายงานผลการตรวจไว้แล้ว ไม่ต้องบันทึกปากคำอีก

03

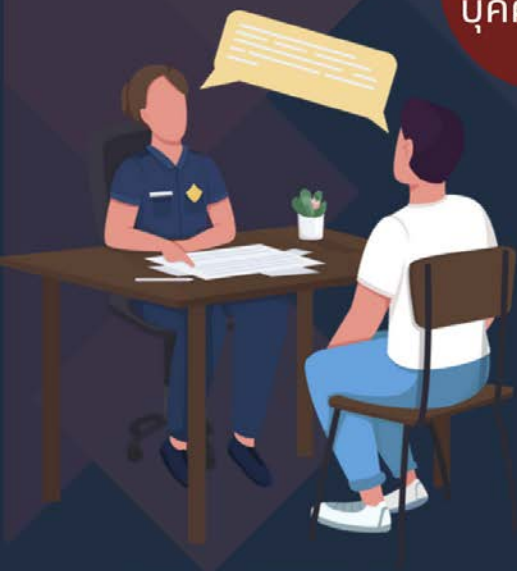
สอบปากคำบุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี

1

ต้องจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์
บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมฟังการสอบสวน

2

จัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสอบสวน

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้เสียหายโดยที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ

- 3.1 ความผิดที่เกี่ยวกับการฉ้อโกงเงินตราหรือทรัพย์สินอื่นอย่างอื่น การฉ้อโกง การทำผิดละเมิด
- 3.2 ความผิดที่เกี่ยวกับเพศ สืบเนื่องมาจากการฉ้อโกง การฉ้อโกง การฉ้อโกง
- 3.3 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง
- 3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง
- 3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง
- 3.6 ความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและสิ่งอื่น เช่นเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต
- 3.7 ความผิดที่เกี่ยวกับร่างกายและชีวิต
- 3.8 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง
- 3.9 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง ฐานฉ้อโกง

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์จากการได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำที่ความผิดอาญาของผู้อื่นโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ
 - 3.1 ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงในตราลงประทับ ประชามติ การฉ้อโกง การฉ้อโกง การฉ้อโกง
 - 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ทรัพย์ส่วนบุคคล ทรัพย์สาธารณะ ทรัพย์สาธารณะ
 - 3.3 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.4 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.5 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.6 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.7 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.8 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 3.9 ความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำโดยผู้ตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ที่หาได้ตามค่าจ้าง ขึ้นค่า แต่ไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่น ไม่เกิน 50,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมาขึ้น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน
และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองกฤษฎีธรรม

03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมีได้เป็นผู้กระทำอาชญากรรมและมีภาระผูกพันในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด ในคดีนั้นว่าจำเลยจริงเป็นผู้กระทำอาชญากรรมได้เป็นผู้กระทำอาชญากรรมหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท
- (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 50,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ที่ทำได้ (ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้คำพิพากษาถึงที่สุดโดยพิพากษา **

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมาขึ้น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนงานช่วยเหลือ
ทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- 💰 ค่าจ้างทนาย
- 💰 ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- 💰 ค่าธรรมเนียมศาล
- 💰 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ การใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ การหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว
=
ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือ จากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

ชั้นพนักงานอัยการ

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมน่าเชื่อว่าไม่ได้กระทำความผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากการเมืองกับโดยรอบด้วยกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกฟ้องตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
- 3 จำเลยที่ถูกฟ้องในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำเตือนแทนตามกฎหมาย คำเตือนแทนผู้เสียหาย และกำหนดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
- 4 กรณีอื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- 1 ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน 40,000 บาท
 - 2 ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ไม่เกิน 20,000 บาท
 - 3 ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
 - 4 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ไม่เกิน 100,000 บาท
 - 5 ค่าจ้างนายความในชั้นสอบสวน ไม่เกิน 5,000 บาท
 - 6 เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1
- ** ขึ้นอยู่กับภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดสิทธิฯ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ ฐานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มีฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้องสงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ใบข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : วิจัย เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานับเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่ทางกระทำความผิดจริงหรือไม่นั้น ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานับถือเป็นคนบุพพณหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดจะแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ (รัฐธรรมนูญ ม.39)
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญ ม.40 (3)(4)(7) ป.5อาญา ม.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ (รัฐธรรมนูญ ม.40(7), และ ป.5อาญา ม.134/1)
- 4 สิทธิที่จะไม่ให้ถือยศว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้ตนเองถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญ ม.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.5อาญาม.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาอย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันจบก้นกรณีได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามกฎหมายและต้องแจ้งเหตุให้ทราบโดยเร็ว (รัฐธรรมนูญ ม.40(7) และ ป.5อาญา ม.106 ถึง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกันตัว (ป.5อาญา ม.119 กว)
- 8 สิทธิที่จะมีล่ามหรือล่ามภาษามือ กรณีที่ผู้ต้องหาไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.5อาญา ม.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่เชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.5อาญา ม.14)
- 10 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจมน้ำหรือขังหรือขอให้เจ้าพนักงาน แจ้งไต่สวนคดีหรือผู้ซึ่งถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ความโจกราบทั้งการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมไปออกาส่ง (ป.5.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว (ป.5.อ.ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิให้นายทนาย หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ เข้าฟังการสอบปากคำตนได้ ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเขียนหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร (ป.5.อ.ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.5.อ.ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับโอกาสให้พิจารณาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตน ได้ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อนค่าที่ ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.5.อ.ม.134/4(1))

03

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักงานกฎหมาย และคดี กรุงเทพมหานคร (bangkok.go.th)

สถานีตำรวจนครบาลชัยเขต

ตำรวจภูธรจังหวัดฉะเชิงเทรา ตำรวจภูธรภาค 2